

Melding Activiteitenbesluit

Hierbij doe ik, **Danielle Bakker-Reek** als gemachtigde van de drijver (HJB Blokdijk), melding van de oprichting van de inrichting **Het Ouweland**. Het voor de melding gebruikte e-mail adres is **d.bakker@hzabv.nl**.

Activiteiten

De volgende activiteiten worden in de inrichting uitgevoerd:

- Bieden van gelegenheid tot het afmeren van pleziervaartuigen

Gegevens inrichting

Naam inrichting:	Het Ouweland
Adres inrichting:	Rechtestraat 106 1483 BE DE RIJP
Extra adressen:	
KvK nummer:	37080946
Type bedrijf:	type B
Reden van melding:	oprichting

Gegevens drijver inrichting

Naam drijver:	HJB Blokdijk
Telefoon:	0299-673549
Fax:	
E-mail:	hblokdijk50@hotmail.com

Gegevens gemachtigde

Naam gemachtigde:	Danielle Bakker-Reek
Adres:	Schuijteskade 14 1621 DE HOORN NH
Telefoon:	0229-216757
Fax:	0229 - 210952
E-mail:	d.bakker@hzabv.nl

Correspondentieadres melding

Correspondentie sturen naar het adres van de gemachtigde.

Gegevens oprichting inrichting

Datum oprichting:	1-3-2012

Omschrijving:	De verhuur van fluisterboten door fluisterbootverhuur 't Ouweland kan niet worden voorgezet op de huidige locatie Venbuurt 18 in de Rijk. Met de gemeente is overeengekomen de bedrijfsactiviteiten van Fluisterbootverhuur 't Ouweland te verplaatsen naar de locatie Oudenjans op het achtererf van het perceel Rechtestraat 106 in de Rijk. Langs de huidige steiger van de percelen achter Rechtestraat 106 kadastraal bekend als sectie B 2309 en B2262 worden de fluisterboten afgemeerd en een elektrische oplaadpunten gerealiseerd. Een gedeelte van de percelen wordt gebruikt voor de verhuur van fluisterboten. Vanuit een mobiel verkooppunt worden de circa 16 fluisterboten verhuurd. Met de fluisterboten wordt gerecreëerd in het natura 2000 gebied de Eilandspolder.
Bijlage meezenden:	Nee

Extra informatie bij de melding

U heeft geen extra informatie bij de melding gevoegd.

Bijlagen op papier

U moet de volgende bijlagen op papier toesturen aan het bevoegd gezag.

- Indeling inrichting:
  - de grenzen van het terrein van de inrichting;
  - de ligging en de indeling van de gebouwen;
  - de functie van de te onderscheiden ruimten;
  - de ligging van de bedrijfsriolering;
  - de plaats van de lozingspunten.
- Situatieschets van de inrichting en in de omgeving gelegen gebouwen (schaal minimaal 1:10.000 en een noordpijl)

Gegevens bevoegd gezag

Gemeente Graft-De Rijk
p/a Milieudienst Regio Alkmaar
Postbus 53
1800 BC Alkmaar

Bestanden met milieuregels en toelichtingen

Aan de hand van de door u ingevulde vragenboom van de AIM zijn pdf-bestanden gemaakt met daarin de milieuregels uit het Activiteitenbesluit en toelichtingen op deze milieuregels. Met de volgende link gaat u [naar de downloadpagina](#) (opent in een nieuw scherm), waar u deze bestanden kunt inzien of downloaden.

Correspondentienummer

Wilt u alstublieft, als u schriftelijk of mondeling contact zoekt, onderstaand nummer als correspondentienummer gebruiken?

Correspondentienummer: **fk77tykt**

Datum en tijdstip melding: 14-2-2012 14:10:28

Checklist bodem bouw aanvraag

In te vullen door aanvrager

De verzoek(ster) is op de hoogte van het feit dat Burgemeester en Wethouders met het beoordelen van de Checklist bodem geen uitspraak doen over de daadwerkelijke bodemgesteldheid ter plaatse van de bouw kavel. Een dergelijke uitspraak is slechts mogelijk na het beoordelen van een of meerdere bodemonderzoeken conform NEN-5740. De checklist bodem is een hulpmiddel om vast te stellen of een bodemonderzoek conform NEN-5740 vereist is om te komen tot een ontvankelijke bouw aanvraag.

1. Indiener bouw aanvraag

naam en voorletters	: H2A Sierstroom 2 Landschap bv
adres	: Schuiteskade 14
postcode en woonplaats	: 1621 BE Hooft
telefoon / fax / email	: 0229-516757

2. Gegevens bouw werk

Adres	: Rechterskaal 106
plaats	: DE Rijk
kadastraal nummer	: gemeente: B sectie: B nummer: 2262 2309
aard bouw werk	
☐ Reguliere omgevingsvergunning	: aantal m ² : 1000
☒ Uitgebreide omgevingsvergunning	: aantal m ² : 1000
☐ In het gebouw wordt gewoond en/of gewerkt	

voor het gebruik van gronden
voor exploitatie van fluitsterven

3. Gegevens aanvoer of afvoer van grond

☐ grondaanvoer	: ..... m ³
☐ ontvanger grond	: adres lokatie: .....
☐ grondaanvoer	: ..... m ³
☐ herkomst grond	: adres lokatie: .....
☐ certificaat bij grond	: AP04, NEN5740 bijlage B10 t/m B14 (rapportages bijvoegen)

4. Historisch gebruik

☐ Een ondergrondse tank is aanwezig
☐ Een ondergrondse tank is gesaneerd
☐ Er is in het verleden een bedrijf gevestigd geweest: bedrijfstype: .....
☐ Er is momenteel een bedrijf gevestigd: bedrijfstype: .....
☐ Er hebben dempingen of ophogingen plaatsgevonden
☐ Er zijn verhardingen met bijvoorbeeld puin of sintels aanwezig
☐ Er zijn bestrijdingsmiddelen gebruikt
☐ Er zit puinruis, asbest of een ander bestanddeel in de bodem dat er niet in thuishoort
☐ Er zijn in de woning of het bedrijfsgebouw asbest of asbesthoudende materialen aanwezig
☐ Er is een vloeistof gemorst zoals bijvoorbeeld motorolie, brandstof, terpentiin, thinner, formaldehyde etc.
☒ Opmerkingen: Verhard terrein

handtekening aanvrager,

datum: 14-02-2012

U dient deze checklist te voegen bij de stukken die nodig zijn voor de indiening van de bouw aanvraag bij de betreffende gemeente. De gemeente zorgt ervoor dat de milieudienst de checklist beoordeelt.

=====

In te vullen door de Milieudienst:

- ☐ volledig bodemonderzoek volgens NEN 5740 vereist
- ☐ Partijkeuring conform AP 04
- ☐ veldonderzoek NEN-5740 niet vereist

beoordeeld door :

datum:

paraaf:

Meer informatie

Wanneer u vragen heeft kunt u zich wenden tot: de heer P. Beemster Milieudienst Regio Alkmaar, tel. 072 - 5488458, e-mail: pbeemster@mra.nu

Rechtestraat 106 in De Rijk

Toetsing in het kader van de Flora- en faunawet

Eindrapport, 22-12-2012

R. de Beer

Opdrachtgever
HzA Stedebouw en Landschap

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A
1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding en doel van het onderzoek.....	3
1.2	Het plangebied.....	3
2	Methode.....	3
3	Resultaten.....	3
3.1	Beschrijving aanwezige biotopen.....	3
3.2	Beschermde soorten.....	4
3.2.1	Flora.....	4
3.2.2	Vissen.....	4
3.2.3	Amfibieën.....	4
3.2.4	Vogels.....	4
3.2.5	Zoogdieren.....	4
3.2.6	Overige fauna.....	4
4	Wetgeving.....	5
4.1	Flora- en faunawet.....	5
4.1.1	Zorgplicht.....	5
4.1.2	Verbodsbepalingen.....	5
4.1.3	Vrijstellingen.....	5
4.1.4	Ontheffingsmogelijkheid.....	5
4.1.5	Gedragscode.....	6
4.1.6	Broedvogels.....	6
4.1.7	Ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet.....	7
4.2	Natuurbeschermingswet 1998.....	7
4.3	Ecologische hoofdstructuur (EHS).....	8
4.4	Overig.....	8
4.5	Wabo.....	8
5	Conclusies en aanbevelingen.....	8
6	Literatuur.....	9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het onderzoek

Er bestaan plannen een locatie aan de Rechtestraat 106 in De Rijk geschikt te maken voor de verhuur van 16 fluisterboten. De werkzaamheden betreffen met name onderhouds en renovatiewerkzaamheden aan een lage kade.

In opdracht van HzA Stedebouw en Landschap heeft Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau Van der Goes en Groot in het kader van de Flora- en faunawet een *quick scan* uitgevoerd naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna in het plangebied.

Het onderzoek heeft bestaan uit een veldbezoek.

1.2 Het plangebied

In Figuur 1 is de ligging van het onderzoeksgebied aangegeven.

De locatie aan de Rechtestraat ligt aan de rand van de dorpse oude bebouwing van de Rijk, op de grens van het Natura 2000-gebied Eilandspolder.

2 Methode

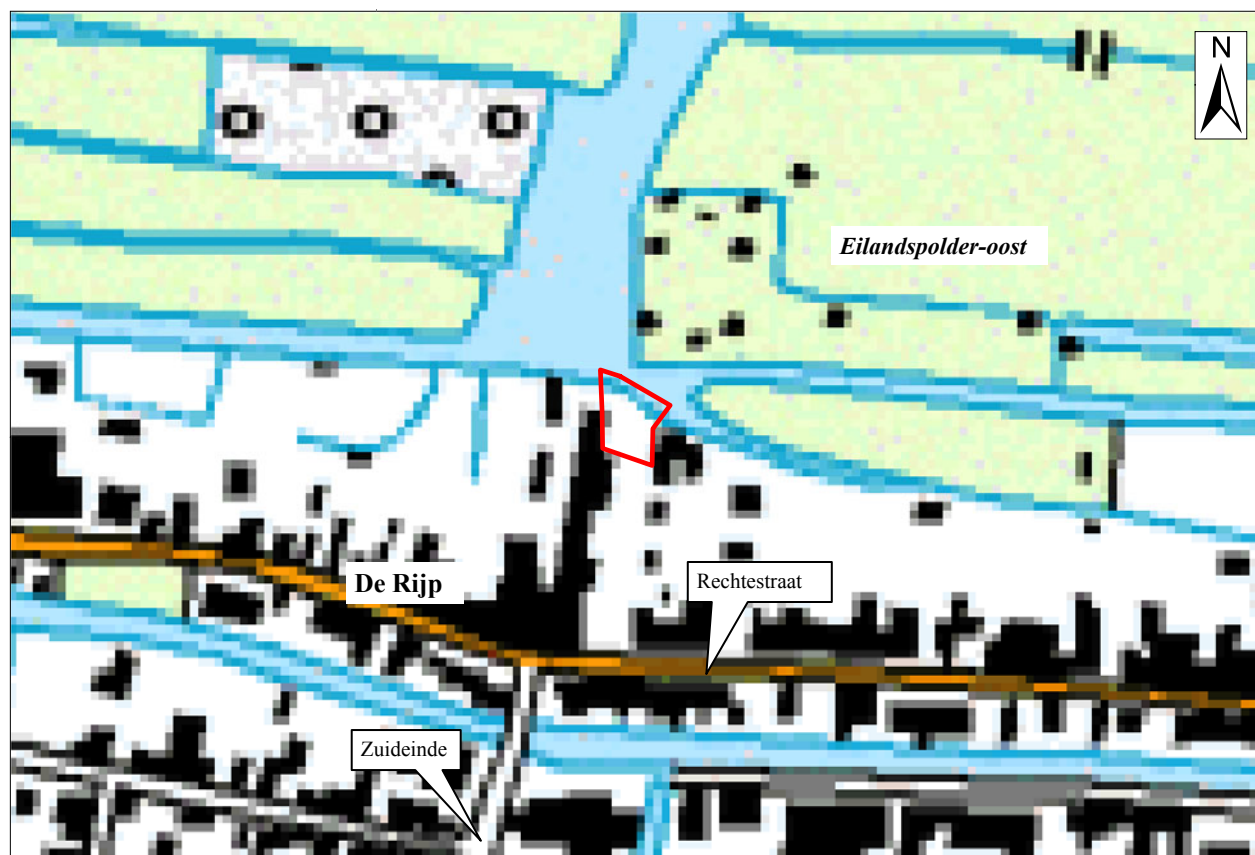
Het plangebied is op 16 februari 2012 bezocht om enerzijds de aanwezige en aangrenzende biotopen te beschrijven en anderzijds eventuele incidentele waarnemingen te doen van beschermde flora en fauna (voor zover waarneembaar). Op basis van de aangetroffen biotopen is per soortgroep een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van in ieder geval die beschermde soorten waarvoor, indien aanwezig, onthefing moet worden aangevraagd bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling.

3 Resultaten

3.1 Beschrijving aanwezige biotopen

Het plangebied bestaat uit een gedeelte van een verharde parkeerplaats met een verwaarloosde en gedeeltelijk kapotte lage houten kade. Op het parkeerterrein groeien enkele algemene grassen en onkruiden.

Naast het parkeerterrein ligt een brede sloot met helder water zonder zichtbare watervegetatie. In het water ligt een korte houten aanlegsteiger en een aantal kleine meerpalen. Er lagen ten tijde van het veldbezoek

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

een tweetal kleine boten. Het water maakt zelf geen deel uit van het plangebied.

Naast het parkeerterrein ligt een verwaarloosd ruig grasland met enkele vervallen schuurtjes. Op dit terreintje of op het parkeerplaats zelf, wordt een kleine schuur gebouwd voor opslag van materiaal en het opladen en administratief verhuren van de boten.

3.2.6 Overige fauna

Het onderzoeksgebied is niet geschikt voor andere beschermde diersoorten, in verband met het ontbreken van geschikt biotoop.

3.2 Beschermde soorten

3.2.1 Flora

In het plangebied werd geen beschermde (muur-) flora waargenomen. Deze wordt ook niet verwacht.

3.2.2 Vissen

In het water van het plangebied kunnen de zwaar beschermde Bitter voorn en Kleine modderkruiper voorkomen. Er worden vanwege de hoge kade en het ontbreken van oever- of watervegetatie ter plekke geen paaiplassen van deze soorten verwacht.

3.2.3 Amfibieën

In het plangebied is geen geschikt voortplantingswater aanwezig voor amfibieën omdat het water te hoog is beschoeid en daardoor niet te bereiken is voor amfibieën. Het gebied levert ook geen geschikt landbiotoop.

3.2.4 Vogels

In het plangebied worden geen broedvogels verwacht.

3.2.5 Zoogdieren

Het is mogelijk dat in het gebied enkele (kleine) zoogdieren voorkomen zoals Egel, Haas, en verschillende algemene soorten (spits)muizen. Deze soorten zijn alle beschermd onder het lichte beschermingsregime.

In het plangebied kunnen geen vleermuizen verblijven

4 Wetgeving

4.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is het nationale wettelijke kader dat de soortbeschermende bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn in nationaal recht heeft omgezet.

De soortenlijst die volgt uit deze bepalingen is door de Minister van EL&I aangevuld met een extra aantal landelijk te beschermen soorten.

4.1.1 Zorgplicht

Een belangrijke bepaling van de Flora- en faunawet is de zorgplicht (artikel 2), die stelt “dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.”

4.1.2 Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bepaalt dat het verboden is:

- ♣ Planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- ♣ Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen, dan wel opzettelijk te veront- rusten (artikel 9 en 10);
- ♣ Verder is het verboden van beschermde diersoorten nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen of te verstoren (artikel 11) en iets dergelijks geldt voor eieren (artikel 12).

4.1.3 Vrijstellingen

De Mol is vrijgesteld van de verboden van de artikelen 9 t/m 11 en daarnaast zijn Bosmuis, Veldmuis en Huis- spitsmuis vrijgesteld in of op gebouwen of daarbij behorende erven.

Er zijn daarnaast nog een aantal andere algemene soorten aangewezen die vrijgesteld zijn van de ver-

Kader: Tabellen van de Flora- en faunawet

Voor een precies overzicht van soorten in de tabellen zie: <http://www.dasenboom.nl/pdf/soorten%20FFW%20tabel%203.pdf> of http://www.hetinvloket.nl/txmpub/files/?p_file_id=37183 of http://www.hetinvloket.nl/txmpub/files/?p_file_id=41764.

Tabel 1	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als “bestendig beheer en onderhoud”, “bestendig gebruik” of “ruimtelijke ontwikkeling”, geldt een vrijstelling voor de soorten uit Tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft dan geen ontheffing aangevraagd worden. Voor andere dan hierboven genoemde activiteiten is voor de soorten uit Tabel 1 wel een ontheffing nodig.
Tabel 2	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als “bestendig beheer en onderhoud”, “bestendig gebruik” of “ruimtelijke ontwikkeling”, geldt een vrijstelling voor de soorten in Tabel 2, <u>mits</u> activiteiten aantoonbaar worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Als de functionaliteit van de voortplantings-, rust- en/of vaste verblijfplaats niet kan worden gegarandeerd en men niet in het bezit is van een dergelijke gedragscode, is voor de soorten in Tabel 2 een ontheffing nodig.
Tabel 3	Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als “bestendig beheer en onderhoud” of “bestendig gebruik”, geldt een vrijstelling voor de soorten in Tabel 3 <u>mits</u> activiteiten aantoonbaar worden uitgevoerd op basis van een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Wanneer activiteiten worden ondernomen die zijn te kwalificeren als “ruimtelijke ontwikkeling”, en de functionaliteit van de voortplantings-, rust- en/of vaste verblijfplaats kan niet worden gegarandeerd, dan is voor Tabel 3-soorten een ontheffing nodig. Ook voor vogels geldt deze zware toets.

boden van de artikelen 8 t/m 12, indien werkzaamheden worden verricht in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud, van bestendig gebruik of van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Voor deze soorten hoeft dan geen ontheffing te worden aangevraagd, maar de zorgplicht blijft onverminderd gelden. Dit wordt het ‘lichte beschermingsregime’ genoemd, geldend voor de zogenaamde ‘Tabel 1-soorten’ (zie kader ‘Tabellen van de Flora- en faunawet’).

4.1.4 Ontheffingsmogelijkheid

Ruimtelijke ontwikkeling en (her)inrichting zoals het aanleggen van woningbouw- of bedrijventerreinen, kan beschadiging of vernieling tot gevolg hebben van de voortplantings- en rustplaatsen van de in het gebied voorkomende (beschermde) soorten. Dit hangt af van de fysieke uitvoering daarvan en de periode waarin het

project plaatsvindt. In bepaalde gevallen moet dan ontheffing volgens artikel 75 van de Flora- en faunawet verkregen worden.

Als er beschermde soorten voorkomen uit **Tabel 2** of **Tabel 3** (zie kader 'Tabellen van de Flora- en faunawet') én als het niet mogelijk is door middel van verzachtende en/of compenserende maatregelen schade aan deze natuurwaarden te voorkomen, dan is ontheffing vereist.

Als door het nemen van voldoende verzachtende en/of compenserende maatregelen geen schade optreedt (te beoordelen door het Ministerie van EL&I!), hoeft geen ontheffing te worden verkregen.

De vraag of de ontheffing kan worden verleend zal worden beoordeeld door het bevoegde gezag (Ministerie van EL&I) op grond van de volgende punten per beschermingsregime of soortgroep:

Tabel 2

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Tabel 3 én voorkomend in Bijlage IV Habitatrichtlijn

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Is er een wettelijk belang zoals bescherming flora en fauna, volksgezondheid, openbare veiligheid of dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten?
- ♣ Zijn er bevredigende alternatieven?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Tabel 3, niet voorkomend in Bijlage IV Habitatrichtlijn

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Is er een wettelijk belang zoals onder andere eerder genoemde belangen of een belang in de vorm van het uitvoeren van werkzaamheden in verband met ruimtelijke inrichting en ontwikkeling?
- ♣ Zijn er, bevredigende, alternatieven?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Broedvogels (zie §4.1.6)

- ♣ In hoeverre treedt schade op?
- ♣ Is er een wettelijk belang zoals bescherming van flora en fauna, veiligheid van het luchtverkeer, bedreiging van de volksgezondheid of openbare veiligheid?
- ♣ Zijn er bevredigende alternatieven?
- ♣ Komt 'de gunstige staat van instandhouding' in gevaar?

Voor een overzicht van de soorten van Bijlage IV zie:

http://www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/get?site=lnv.db&view=lnv.db&page_alias=zoekwet&show=speciesList&rid=33&legislation=&version=xls.

4.1.5 Gedragscode

Indien men in het bezit is van een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode hoeft bij werkzaamheden in het kader van natuurbeheer, van bestendig beheer of onderhoud en van bestendig gebruik voor de **Tabel 2- en 3-soorten** en ook voor vogels geen ontheffing te worden aangevraagd, mits aantoonbaar wordt gewerkt met deze gedragscode. Het is ook mogelijk te werken conform een dergelijke goedgekeurde gedragscode zonder deze zelf te hebben opgesteld. Te beïnvloeden soorten dienen dan wel in de gebruikte gedragscode te worden behandeld!

Bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting hoeft voor **Tabel 2-soorten** geen ontheffing te worden aangevraagd wanneer men in het bezit is van (of aansluit bij) een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode.

4.1.6 Broedvogels

Voor broedvogels wordt in principe geen ontheffing verleend. Als men versturende activiteiten buiten het broedseizoen laat plaatsvinden worden de vogels geacht te kunnen uitwijken, treedt geen schade op en is geen ontheffing noodzakelijk.

Vogelnesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn vallen onder de definitie van vaste rust- of verblijfplaatsen en zijn daarom jaarrond beschermd.

Van enkele soorten zijn de nesten jaarrond be-

Kader: Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten

Vogelsoorten waarvan de nesten in principe jaarrond zijn beschermd met beschermingscategorie (1 = soorten die ook buiten het broedseizoen het nest gebruiken als vaste rust- of verblijfplaats, 2 = koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop, 3 = soorten die elk jaar op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing, 4 = soorten die niet of nauwelijks zelf in staat zijn een nest te maken). Zie ook http://www.hetlnvloket.nl/txmpub/files/?p_file_id=41763.

Soort	Categorie
Boomvalk	4
Buizerd	4
Gierzwaluw	2
Grote gele kwikstaart	3
Havik	4
Huismus	2
Kerkuil	3
Oehoe	3
Ooievaar	3
Ransuil	4
Rock	2
Slechtvalk	3
Sperwer	4
Steenuil	1
Wespendief	4
Zwarte wouw	4

scherm. De lijst met vogelsoorten waarvan de nesten gedurende het hele jaar zijn beschermd is in 2009 aangepast (zie kader). **Let wel!** Bij de bescherming van een jaarrond beschermd nest of verblijf wordt zowel de verblijfplaats als de (directe) omgeving die nodig is voor het succesvol functioneren daarvan, betrokken!

Voor jaarrond beschermde soorten kan, meestal alleen buiten het broedseizoen, wel ontheffing worden aangevraagd. Een 'omgevingscheck' is dan vereist. Een deskundige moet in dat geval vaststellen of de desbetreffende soort zelfstandig een vervangend nest kan vinden in de omgeving, of dat door verzachtende en/of compenserende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rustplaats gegarandeerd kan worden. Om zeker te zijn dat geplande of genomen maatregelen hiertoe voldoende zijn en er geen ontheffing nodig is, kunnen deze middels een ontheffingsaanvraag worden voorgelegd aan het Ministerie van EL&I. Het Ministerie zal de ontheffingsaanvraag dan 'positief afwijzen' omdat geen schade wordt voorzien. Een dergelijke positieve afwijzing kan (juridisch) gelden als ontheffing voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Het is uiteraard essentieel dat de (aan het ministerie) voorgestelde maatregelen ook daadwerkelijk worden genomen.

Wanneer het niet mogelijk is passende verzachtende en/of compenserende maatregelen te nemen dient ontheffing te worden aangevraagd. Deze wordt op dezelfde gronden getoetst als Tabel 3-soorten (zware toetsing).

De overige vogelsoorten keren weliswaar vaak terug naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Van deze soorten zijn de verblijfplaatsen alleen dan beschermd als 'zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen' (categorie 5).

4.1.7 Ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet

Zijn er negatieve effecten mogelijk op soorten van **Tabel 2** en/of **Tabel 3** dan dient een "Aanvraag ontheffing, ingevolge Flora- en faunawet artikel 75, vierde lid of vijfde lid onderdeel c" te worden ingediend bij de Dienst Regelingen van het Ministerie van EL&I. Deze aanvraag dient onder andere vergezeld te gaan van:

- ♣ Het desbetreffende projectplan.
- ♣ Een actuele en volledige inventarisatie naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (ongeveer 5 jaar geldig).
- ♣ Een beschrijving van de te verwachten schade voor de in de aanvraag vermelde soorten.
- ♣ Een beschrijving hoe de schade aan de beschermde soorten tot een minimum kan worden beperkt.

- ♣ Een beschrijving van voorgenomen mitigerende en/of compenserende maatregelen indien schade onvermijdelijk is.

Voor de eerdergenoemde **Tabel 3**-soorten dient wegens een uitgebreide toets ook te worden vermeld:

- ♣ Onderbouwing van de keuze voor de geplande locatie van de voorgenomen activiteit en onderzoek naar alternatieve locaties.
- ♣ De onderbouwing van het wettelijke belang van de voorgenomen activiteit.

4.2 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 is het nationale wettelijke kader dat de gebiedsbeschermende bepalingen van de Europese Habitatrictlijn en Vogelrichtlijn in nationaal recht heeft omgezet.

Gebieden die hieronder vallen zijn de Natura 2000-gebieden en de Beschermde Natuurmonumenten. Voor een overzicht van deze gebieden zie:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=infogebieden>

Voor natuurgebieden die geheel of gedeeltelijk binnen de grenzen van een provincie liggen, is die Provincie het bevoegde gezag. Soms kan ook een andere provincie bevoegd zijn, of het ministerie van EL&I.

Procedure bij vergunningaanvraag

Initiatiefnemers die een project willen uitvoeren IN of NABIJ een natuurgebied dat wordt beschermd door de Nb-wet dienen altijd na te gaan wat de mogelijke gevolgen zijn voor het natuurgebied. De eerste stap daarbij is om eerst met de provincie in vooroverleg te treden. Hierbij krijgt u de mogelijkheid uw project toe te lichten. Zij kan de mogelijkheden en onmogelijkheden uitleggen en informatie verschaffen voor het (voor)onderzoek.

In het (ontwerp)aanwijzingsbesluit van het natuurgebied (van zowel Natura 2000 als van een Beschermde Natuurmonument) staat opgenomen voor welke natuurwaarden het gebied is aangewezen. Er dient een (voor)onderzoek te worden gedaan waarin deze natuurwaarden worden genoemd, en welke effecten er mogelijk zijn op deze natuurwaarden door de voorgenomen activiteiten.

Als er geen negatieve effecten zijn is er geen vergunningplicht. Als er wel effecten zijn, kan vergunning worden verleend aan de hand van het (voor)onderzoek. Als er significante negatieve effecten zijn, kan vergunning uitsluitend verleend worden aan de hand van een passende beoordeling. In zo'n passende beoordeling wordt het initiatief dan afgewogen tegen de belangen, en wordt de mogelijkheid van mitigatie en compensatie nagegaan.

4.3 Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Ingrepen in gebieden die horen bij de EHS worden in principe niet toegestaan, tenzij bijvoorbeeld uitgesloten is dat de ingreep een negatief effect heeft op de EHS of de ingreep een groot maatschappelijk belang dient. Als een dergelijke ingreep wordt toegestaan, moeten eventuele nadelige gevolgen zoveel mogelijk worden voorkomen en de resterende schade moet worden gecompenseerd.

4.4 Overig

Naast deze wetgeving zijn soms andere gebiedsbeschermende bepalingen van kracht. Dit kunnen regionale of provinciale plannen of visies zijn die gebieden of soorten (extra) beschermen. Een voorbeeld hiervan zijn de ‘weidevogelleefgebieden’ van de Provincie Noord-Holland. Per gebied zal moeten worden nagegaan of dergelijke bepalingen aan de orde zijn.

4.5 Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is het mogelijk geworden voor particulieren, bedrijven en overheden om voor projecten een zogenaamde omgevingsvergunning aan te vragen onder de ‘Wet algemene bepalingen omgevingsrecht’ (Wabo).

De omgevingsvergunning komt in plaats van een groot aantal andere losse vergunningen en kan digitaal (of op papier) worden aangevraagd bij de gemeente waarin de activiteit plaats vindt. Formulieren zijn (digitaal) te verkrijgen via www.omgevingsloket.nl.

Ook een ontheffing Flora- en faunawet en een vergunning Natuurbeschermingswet 1998 kan onder de Wabo worden aangevraagd in het formulier door aan te geven dat ‘Handelingen worden verricht met gevolgen voor beschermde dieren en planten’. Vervolgens kan met het (digitale) formulier, ongeveer op dezelfde wijze als bij de ontheffingsaanvraag zoals hierboven beschreven, worden aangegeven welke beschermde flora en fauna voorkomt, wat de verwachte schade is, wat het belang is van de ingreep en welke verzachtende (mitigerende) en/of compenserende maatregelen worden getroffen. De gemeente waarbij de aanvraag is ingediend stuurt de informatie omtrent beschermde flora en fauna naar het ministerie van EL&I die een ‘Verklaring van geen bedenkingen’ (Vvgb) afgeeft als onderdeel van de omgevingsvergunning. Als voorschriften worden overtreden en beschermde soorten worden geschaad, moeten de gemeenten handhaven. Bij een overtreding van de Flora- en faunawet die los staat van de Wabo, moet het ministerie van EL&I optreden.

Mogelijke sancties zijn geldelijke boetes of stilleggen van werkzaamheden.

5 Conclusies en aanbevelingen

- ♣ Het onderzoeksgebied is in potentie geschikt voor beschermde soorten vissen en (kleine) zoogdieren.
- ♣ Gezien het aanwezige biotoop, het oppervlak, de geografische ligging en informatie uit de vakliteratuur over populaties in de omgeving, zullen van de (kleine) zoogdieren alleen licht beschermde soorten aanwezig zijn.
- ♣ Voor de aangetroffen of verwachte licht beschermde soorten gelden geen verbodsbepalingen als werkzaamheden worden verricht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Een ontheffing is dan niet nodig.
- ♣ Naast het onderzoeksgebied kunnen beschermde vissen uit tabel 2 en 3 voorkomen. Omdat deze vissen geen binding hebben met dit water zoals in het geval van paaiplaatsen en onderhoudswerkzaamheden beperkt zijn tot de kade van het plangebied, zullen deze soorten niet worden verstoord of gedood door de plannen. Het is daarom niet noodzakelijk aanvullend onderzoek te doen naar deze vissoorten.

Overige wetgeving

Gezien de ligging van het plangebied in de nabijheid van het Natura 2000-gebied Eilandspolder is een toetsing van de gevolgen van dit plan voor dit Natura 2000-gebied uitgevoerd (DE BEER, 2012).

6 Literatuur

- BEER, R. DE, 2012 (IN PREP). *Habitattoets botenverhuur De Rijp. Toetsing van de verplaatsing van een botenverhuurbedrijf aan de Natuurbeschermingswet 1998*. G&G-rapport 2012-4, Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- BROEKHUIZEN, S., B. HOEKSTRA, V. VAN LAAR, C. SMEENK & J.B.M. THISSEN (RED.), 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. 3^e herziene druk. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- JANSEN, J.A.M., J.H.J. SCHAMINÉE, 2004. *Europese Natuur in Nederland, Soorten van de habitatrichtlijn*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.
- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht.
- MEIJDEN, R. VAN DER, 2005. *Heukels' Flora van Nederland*. 23^e druk. Wolters-Noordhoff, Groningen.
- NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LIBELLENSTUDIE 2002. *De Nederlandse Libellen (Odonata)*. – *Nederlandse Fauna 4*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- NIE, H.W. DE & G. VAN OMMERING, 1998. *Bedreigde en kwetsbare zoetwatervissen in Nederland. Toelichting op de Rode Lijst*. Rapport nr. 33, IKC Natuurbeheer, Wageningen.
- NIE, H.W. DE, 1997. *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*. 2^e herziene druk. Media Publishing Int. bv, Doetinchem.
- NÖLLERT, A, C. NÖLLERT, 2001. *Amfibieëngids van Europa*. TIRION Uitgevers bv, Baarn.
- PETERS, T.M.J., C. VAN ACHTERBERG, W.R.B. HEITMAN, W.F. KLEIN, V. LEFEBER, A.J. VAN LOON, A.A. MABELIS, H. NIEUWENHUIJSEN, M. REEMER, J. DE ROND, J. SMIT, H.H.W. VELTHUIS, 2004. *De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata)* – *Nederlandse Fauna 6*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.
- SDU UITGEVERS, 2002-2007. *Flora- en faunawet, bewerkt en toegelicht door M.A. Huber, mr. drs. D. van der Meijden, J.A.M. van Spaandonk & mr. A.S. Vreugdenhil*. Koninklijke Vermande, Den Haag.
- SOVON VOGELONDERZOEK NEDERLAND, 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000*. – *Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- STUMPEL, TON, STRIJBOSCH, HENK. 2006. *Veldgids Amfibieën en reptielen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Habitattoets botenverhuur De Rijk

Toetsing van de verplaatsing van een botenverhuurbedrijf aan de
Natuurbeschermingswet 1998

Eindrapport, 22-2-2012

R. de Beer

2012

Opdrachtgever
HzA Stedebouw & Landschap B.V.

Van der Goes en Groot
Ecologisch Onderzoeks- en Adviesbureau

G&G-rapport 2012-4

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G
2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A
1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Ligging van het plangebied	5
2	Beschermingskader	6
2.1	Habitatrichtlijn	6
2.2	Vogelrichtlijn	6
2.3	Natuurbeschermingswet 1998	7
2.3.1	Instandhoudingsdoelstellingen	7
2.3.2	Externe werking	8
2.3.3	Bestaand gebruik	8
2.4	Flora- en faunawet	8
2.4.1	Vergunningverlening	8
3	Habitattoets	9
3.1	Het Natura 2000-gebied	9
3.2	Projectbeschrijving	11
3.2.1	Huidige situatie	11
3.2.2	Werkzaamheden en plansituatie	12
3.3	Effecten van het project	12
3.3.1	Effecten bootverhuur	12
3.3.2	Bestaand gebruik	12
3.4	Gevoeligheid van de habitattypen en soorten	12
3.4.1	Algemeen	12
3.5	Voortoets	13
3.5.1	Conclusie	13
3.6	Verslechteringstoets	13
3.7	Effectbeoordeling	13
3.7.1	Geluid	13
3.7.2	Optische verstoring	14
3.7.3	Mechanische effecten	14
3.7.4	Conclusie verslechteringstoets	15
3.7.5	Cumulatieve effecten	15
3.8	Conclusie	15
4	Samenvatting van de conclusies	16
5	Literatuur	17
Bijlage 1.	Ligging habitattypen en moerasland in de Eilandspolder	18
Bijlage 2.	Aangeboden vaarroutes in de Eilandspolder	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Er bestaan plannen een bestaand botenverhuurbedrijf in De Rijk in de provincie Noord-Holland te verplaatsen naar een ander deel van dit dorp. Het betreffende bedrijf verhuurt fluisterboten die actief zijn in ondermeer de Eilandspolder.

De verhuurde boten varen vooral in Natura 2000-gebied Eilandspolder, een speciale beschermingszone onder de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Omdat verplaatsing en van deze activiteit mogelijk negatieve gevolgen heeft voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied, is het nodig een habitattoets uit te voeren.

Ontwerpbureau HzA Stedebouw & Landschap heeft Ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Van der Goes en Groot opdracht verleend deze toets uit te voeren.

Voor het beschreven project is tevens een toetsing uitgevoerd naar gevolgen voor beschermde soorten onder de Flora- en faunawet (DE BEER, 2012).

In deze toets zal worden bekeken in hoeverre verplaatsing van het bedrijf tot veranderingen leidt in het Natura 2000 gebied en of deze veranderingen tot

(significant) negatieve gevolgen leiden voor de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied.

1.2 Ligging van het plangebied

In Figuur 1 worden de locaties weergegeven van de oude verhuurlocatie aan de Venbuurt 18 en de nieuwe planlocatie aan de Rechtestraat 106, beide in De Rijk. Tevens is in de figuur de ligging aangegeven van het Natura 2000-gebied ten opzichte daarvan. De Venbuurt ligt ingesloten in de dorpse oude bebouwing van de Rijk, de locatie aan de Rechtestraat ligt aan de rand daarvan.

Figuur 1. Ligging van de oude fluisterbootverhuur aan de Venbuurt 18 en de nieuwe locatie aan de Rechtestraat 106

2 Beschermingskader

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van het beschermingskader voor flora en fauna.

De belangrijkste landelijke wetgeving voor flora en fauna valt uiteen in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet welke beide (gedeeltelijk) zijn gebaseerd op Europese wetgeving.

In de Natuurbeschermingswet 1998 (uit 2005) is de bescherming van gebieden geregeld. In deze wet worden de bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming uitgewerkt, aangevuld met landelijk om andere redenen beschermde gebieden. Deze wet is met name van belang bij de hier beschreven Habitattoets.

In de Flora- en faunawet (uit 2003) is de bescherming van soorten geregeld. In deze wet worden de bepalingen van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn ten aanzien van soortbescherming uitgewerkt, aangevuld met een aantal landelijk te beschermen soorten.

Europese wetgeving

2.1 Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn (HRL) wordt algemeen beschouwd als de richtlijn waarin de bepalingen van de Conventie van Bern uit 1982 in het Europees Gemeenschapsrecht zijn omgezet. De HRL heeft zowel een gebiedsbeschermend doel als een doel met betrekking tot soortbescherming.

Gebiedsbescherming

De HRL is gericht op de realisatie van een coherent Europees ecologisch gebiedennetwerk, het zogenaamde Natura 2000 –netwerk.

Hiervoor dienen de EU-landen in overleg met de Europese Commissie speciale beschermingszones aan te wijzen, soms in combinatie met Vogelrichtlijngebieden (zie §2.2). Als speciale beschermingszones worden alleen gebieden aangewezen met natuurlijke vegetaties (habitats) genoemd in Bijlage I van de HRL en/of de leefgebieden van diersoorten die zijn genoemd in Bijlage II (zie kader).

De aanwijzing van gebieden als speciale beschermingszone heeft een aantal gevolgen. Zo dienen de EU-landen maatregelen te treffen zodat de natuurlijke vegetaties (habitats) en/of de leefgebieden van de te beschermen soorten zich verder kunnen ontwikkelen. Binnen de aangewezen gebieden kunnen plannen of projecten die ‘significante negatieve gevolgen’ op deze ontwikkeling hebben alleen worden toegestaan indien ze een dwingende reden van groot openbaar belang vertegenwoordigen en indien is aangetoond dat er voor het plan of project in kwestie geen alternatief is.

Kader: Bijlages van de Habitatrichtlijn

Bijlage I	In deze bijlage staat een lijst met beschermde vegetaties (habitats) waarvoor Habitatrichtlijngebieden worden aangewezen. In Nederland gaat het om 51 habitattypen.
Bijlage II	In deze bijlage staat een lijst met 50 diersoorten en 4 plantensoorten die in Nederland voorkomen waarvoor beschermde gebieden moeten worden aangewezen.
Bijlage III	Deze bijlage geeft diverse wetenschappelijke selectiecriteria voor de onderlinge beoordeling van mogelijke beschermingszones. Deze criteria hebben vooral te maken met de mate van representativiteit, de oppervlakte, de mate van instandhouding en de herstelmogelijkheden van de habitattypen.
Bijlage IV	In deze bijlage staat een lijst met 86 diersoorten en 4 plantensoorten die in Nederland voorkomen en waarvoor Nederland beschermingsmaatregelen moet nemen.
Bijlage V	In deze bijlage staat een lijst met 43 plantensoorten en 19 diersoorten waarvoor exploitatie en onttrekken aan de natuur -indien nodig- moet worden gereguleerd.

Bovendien moeten als vergoeding voor de natuurwaarden die worden aangetast, compenserende maatregelen worden getroffen om de samenhang van het Natura-2000-netwerk te waarborgen.

Soortbescherming

De HRL beschermt soorten die voorkomen in Bijlage IV. In deze Bijlage zijn soorten opgenomen waarvoor geen verplichting geldt om hun leefgebied als speciale beschermingszone aan te wijzen maar die wel op een andere wijze bescherming behoeven. Zo dienen de EU-landen voor deze soorten onder meer een verbod in te stellen op de beschadiging of de vernieling van hun voortplantings- groei- en rustplaatsen en moet een verbod gelden op het vangen, vernielen en doden van deze planten en dieren.

2.2 Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn verplicht de lidstaten van de Europese Unie de instandhouding te garanderen van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop het Europese verdrag van toepassing is.

Artikel 4 van de Vogelrichtlijn bevat, net als de Habitatrichtlijn, de verplichting tot het aanwijzen van zogenaamde speciale beschermingszones. Deze worden ‘Vogelrichtlijngebieden’ genoemd.

Vogelrichtlijngebieden zijn vervolgens, vaak samen met Habitatrichtlijngebieden, ingevoegd in het Natura 2000-netwerk.

Landelijke wetgeving

2.3 Natuurbeschermingswet 1998

In deze wet is landelijk de bescherming van gebieden geregeld en hierin zijn sinds 1 oktober 2005 ook de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn uitgewerkt. De Natuurbeschermingswet kent drie typen gebieden, waarvan het eerste het meest voorkomt:

- ♣ Natura 2000-gebieden (opnieuw begrensde samenstelling van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden).
- ♣ Beschermde natuurmonumenten.
- ♣ Gebieden die de Minister van EL&I aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn) zoals bijvoorbeeld 'Wetlands'.

Het aanwijzingsbesluit is voor Natura 2000-gebieden van groot belang, omdat het onder meer het referentiekader biedt voor het beheerplan, de beoordeling van projecten en activiteiten en de vergunningverlening. Dit referentiekader wordt gevormd door de instandhoudingsdoelstellingen en de begrenzing van het gebied (in de vorm van een kaart met een toelichting).

Natura 2000 gebieden

Activiteiten in Natura 2000-gebieden mogen geen significante gevolgen hebben op beschermde waarden van deze gebieden. Echter, ook activiteiten in de buurt van Natura 2000-gebieden mogen als gevolg van zogenaamde 'externe werking' geen significante gevolgen hebben op deze gebieden.

Gevolgen zijn 'significant' wanneer de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied op lange termijn niet gerealiseerd kunnen worden.

Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort dan wel de kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, kan sprake zijn van significante gevolgen.

2.3.1 Instandhoudingsdoelstellingen

De instandhoudingsdoelstellingen zoals bedoeld in artikelen 19d en 19f van de Natuurbeschermingswet 1998 beschrijven de doelen voor de instandhouding van leefgebieden, natuurlijke habitats en populaties in het wild levende plant- en diersoorten, zoals vereist door de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Deze natuurwaarden moeten in een gunstige staat van instandhouding gebracht of gehouden worden.

Artikel 19d lid 1

"Het is verboden zonder vergunning (...) projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangegeven. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten." Hierin is artikel 6 lid 2 HRI verwerkt.

Artikel 19f lid 1

"Voor projecten waarover gedeputeerde staten een besluit op een aanvraag voor een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, nemen, en die niet direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied maar die afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kunnen hebben voor het desbetreffende gebied, maakt de initiatiefnemer alvorens gedeputeerde staten een besluit nemen, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstelling van dat gebied." Hierin is artikel 6 lid 3 HRI verwerkt.

De 'staat van instandhouding' van een natuurlijke habitat wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat en de oppervlakte van die habitat binnen dat gebied stabiel zijn of toenemen, en;
- ♣ de voor behoud op lange termijn nodige specifieke structuur en functies bestaan en in de afzienbare toekomst vermoedelijk zullen blijven bestaan, en;
- ♣ de staat van instandhouding van de voor die habitat typische soorten gunstig is.

De 'staat van instandhouding' voor een soort wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- ♣ uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven;
- ♣ het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden;
- ♣ er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

Beschermde natuurmonumenten

Bij Beschermde Natuurmonumenten gaat het om de wezenlijke kenmerken (natuurschoon, natuurwetenschappelijke betekenis, dieren en planten) die in het aanwijzingsbesluit zijn vermeld en of handelingen

significante gevolgen kunnen hebben hiervoor (artikel 16).

2.3.2 Externe werking

Zowel projecten en andere handelingen in- als buiten een Natura 2000-gebied of Beschermd Natuurmonument kunnen vergunningplichtig zijn. De wet kent namelijk de externe werking. Dit houdt in dat als een activiteit, die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, deze beoordeeld moet worden.

2.3.3 Bestaand gebruik

Per 1 februari 2009 is een wetwijziging van kracht geworden die de toetsing van bestaand gebruik regelt. Zolang voor een Natura 2000-gebied nog geen beheerplan is vastgesteld, is voor bestaand gebruik met mogelijke verslechterende gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen geen vergunning vereist. De desbetreffende activiteit kan in dat geval worden voortgezet. Wel heeft de minister van EL&I de bevoegdheid voor een aanschrijving in deze periode als kan worden aangetoond dat het desbetreffende bestaande gebruik negatieve effecten heeft.

2.4 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is het nationale wettelijke kader dat de soortbeschermende bepalingen van de Habitatrichtlijn in nationaal recht heeft omgezet.

De soortenlijst die volgt uit deze Europese bepalingen is aangevuld met een extra aantal landelijk te beschermen soorten door de Minister van EL&I.

Wanneer plannen bestaan voor projecten in Natura 2000-gebieden die negatieve gevolgen kunnen hebben voor onder de Flora- en faunawet beschermde soorten, dienen deze effecten in een aparte toetsing te worden beschreven en dient mogelijk ontheffing te worden aangevraagd. Deze procedure wordt verder niet meer behandeld in deze Habitattoets.

Procedures

2.4.1 Vergunningverlening

Wanneer plannen bestaan een project in- of rond een Natura 2000-gebied uit te voeren, neemt de initiatiefnemer contact op met het bevoegd gezag. In principe is dit Gedeputeerde Staten van de Provincie waarin een gebied (grotendeels) ligt.

Voor het uitvoeren van projecten in of nabij beschermde gebieden is vaak een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De hoofdvraag is of er een kans op significant negatieve gevolgen bestaat. Dat is het geval als op grond van objectieve gegevens niet valt uit te sluiten dat het project significante gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van het gebied. Op deze vraag zijn drie antwoorden mogelijk:

- ♣ Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is.
- ♣ Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (ex artikel 19d lid 1) aan de orde is. Omdat het effect zeker niet significant is, volstaat daarvoor de zogenoemde verslechteringsstoets. Hierbij brengt de initiatiefnemer gedetailleerd in kaart wat de effecten (kunnen) zijn van de activiteit op de relevante natuurwaarden in het gebied en welke verzachtende (mitigerende) maatregelen hij van plan is te nemen.
- ♣ Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening (ex artikel 19d lid 1) aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist (artikel 19f lid 1). Uit dit onderzoek, waarbij ook cumulatieve effecten moeten zijn meegenomen, kan blijken (1) dat er geen kans is op een negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend. Ook kan blijken dat (2) er kans is op een aanvaardbaar negatief effect. In dat geval wordt de vergunning verleend onder voorschriften/beperkingen. Wanneer de gevolgen (3) inderdaad significant blijken te kunnen zijn moet aangetoond worden dat er geen alternatieven zijn, dat er een dwingende reden van groot openbaar belang is en dat voorzien is in compensatie.

De aanvrager moet in de vergunningaanvraag zijn belang bij het verlenen van de vergunning motiveren. Binnen dertien weken na datum van ontvangst wordt beslist of de vergunning verleend wordt, of dat de termijn eenmalig met dertien weken wordt verlengd.

3 Habitattoets

Alhoewel in de wet het begrip ‘habitattoets’ niet voorkomt, wordt dit begrip in de praktijk veel gebruikt. De habitattoets dient om vast te stellen of, en zo ja, onder welke voorwaarden een menselijke activiteit in en rondom een Natura 2000-gebied kan worden toegelaten. Meer concreet heeft de habitattoets de volgende twee oogmerken:

- ♣ Zekerheid bieden dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast. Het begrip ‘natuurlijke kenmerken’ moet worden gerelateerd aan de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied: ze hebben te maken met de ecologische functies.
- ♣ Zekerheid bieden dat een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten, niet optreedt.

Hieronder worden eerst de natuurlijke kenmerken van

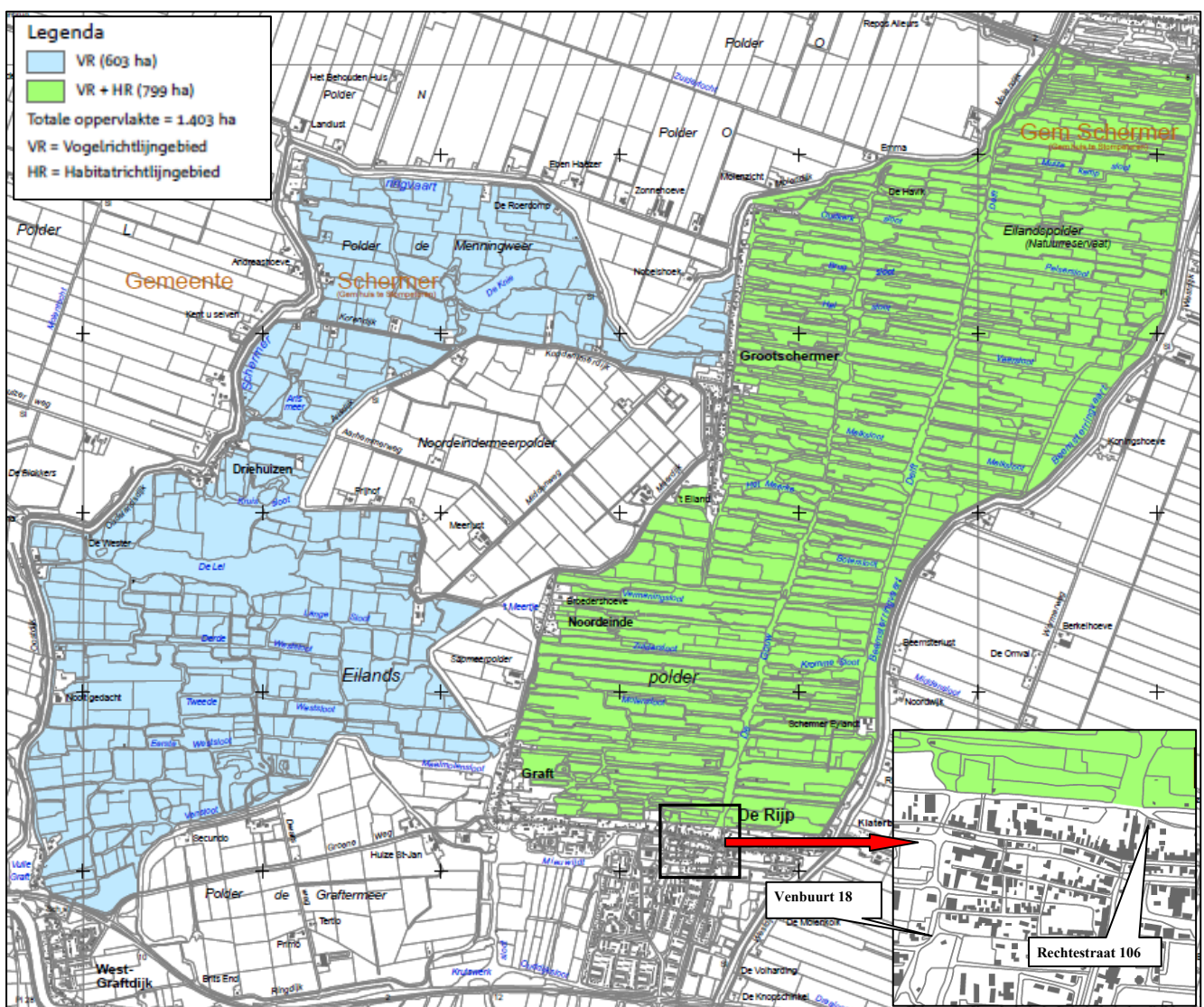
het Natura 2000-gebied beschreven (informatie van www.rijksoverheid.nl, waarop ook de tekst uit JANSSEN & SCHAMINÉE (2003, 2004) en wordt een overzicht gegeven van de situatie die getoetst moet worden.

3.1 Het Natura 2000-gebied

De beide verhuurlocaties liggen beide in De Rijk dat ligt aan de zuidzijde van het Natura 2000-gebied Eilandspolder (zie Figuur 2).

Het Natura 2000-gebied beslaat het grootste deel van de Eilandspolder, een klein, niet onder Natura 2000 beschermd gedeelte daarvan ligt zuidelijk van De Rijk.

Natura 2000-gebied Eilandspolder is 1403 ha groot. De Eilandspolder omvat een open poldergebied dat wordt omgeven door twee grote droogmakerijen, de Schermer en de Beemster. De polder is feitelijk een

Figuur 2. Nauwkeurige grens van Natura 2000-gebied Eilandspolder ten opzichte van de oude en nieuwe botenverhuurlocatie in De Rijk. Bestaande bebouwing, bouwkvavels, erven, verhardingen en spoorlijnen maken geen deel uit van het aangemelde gebied.

Tabel 1.

Relevante habitattypen en soorten in Natura 2000-gebied Eilandspolder, 1403 ha) met van de vogels de status (b = broedvogel, n = niet-broedvogel).

Habitatype (verkorte naam)
H6430 'Ruigten en zomen'
H7140 'Overgangs- en trilvenen'
Habitatrichtlijnsoorten
1134 Bittervoorn
1149 Kleine modderkruiper
1340 Noordse woelmuis
Vogelrichtlijnsoorten
A034 Lepelaar-n
A050 Smient-n
A052 Wintertaling-n
A125 Meerkooet-n
A140 Goudplevier-n
A142 Kievit-n
A156 Grutto-n
A295 Rietzanger-b

ontgonnen hoogveenvlakte; zowel landschappelijk als cultuurhistorisch kan er een westelijk en een oostelijk deel worden onderscheiden. De grootste oppervlakte in het gebied wordt ingenomen door graslanden op veen, die op een aantal plekken worden begrensd door lintvormige verlandingsvegetatie. De polder heeft vooral betekenis als rustgebied voor Smient, Goudplevier en Grutto en als leefgebied van Noordse woelmuis. Hier en daar komen overgangsvenen en soortenarme zoomvormende ruigten voor, die tevens het belangrijkste leefgebied van de Noordse woelmuis vormen. De invloed van brak water is vrijwel verdwenen, maar hier en daar worden nog wel kenmerkende brakke overgangsvenen met Ruwe bies (*Schoenoplectus tabernaemontani*) aangetroffen. In Tabel 1 staan de habitattypen en soorten uit de Natura 2000-database.

Nieuwe aanwijzing

De aanwijzingsbesluiten voor Vogelrichtlijngebieden (zie §2.2) voldeden niet aan de in 2005 gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998, omdat de instandhoudingsdoelstellingen er niet in waren uitgewerkt. Omdat bovendien de Habitatrichtlijngebieden nog niet formeel zijn aangewezen worden alle Natura 2000-

Tabel 2.

Relevante vogelsoorten in Natura 2000-gebied Eilandspolder met instandhoudingsdoel, gemiddeld aantal broedparen (bp), (gemiddeld) seizoensgemiddelde (sg) of gemiddeld seizoensmaximum (sm) in de periode 2005/2006 t/m 2009/2010 (bron, SOVON), gg = geen gegevens. Indien niet van alle jaren gegevens beschikbaar waren, is het aantal jaar gegeven waarop het gemiddelde is gebaseerd.

Soort	Doel	Gemiddelde 2005/2009
Lepelaar-n	2	2 (sg)
Smient-n	7000	4955 (sg)
Wintertaling-n	130	63 (sg)
Meerkooet-n	480	234 (sg)
Goudplevier-n	150	24 (sg, 4 jaar)
Kievit-n	1200	701 (sg)
Grutto-n	170	gg
Rietzanger-b	230 bp	gg

gebieden opnieuw aangewezen, sommige in combinatie met Beschermd Natuurmonumenten.

Zo vormen het Habitatrichtlijngebied 'Eilandspolder Oost' en het Vogelrichtlijngebied 'Eilandspolder' nu samen het Natura 2000-gebied Eilandspolder (gebiedsnummer nr 89). Het wordt genoemd in de derde tranche van aan te wijzen gebieden. Van de derde tranche (29 gebieden) lagen de ontwerp-aanwijzingsbesluiten van donderdag 11 september tot en met woensdag 22 oktober 2008 ter inzage. Zie voor de huidige stand van zaken rond de aanwijzingsprocedure:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=8&id=n2k89>

Instandhoudingsdoelen

De instandhoudingsdoelen voor de betreffende habitattypen zijn tenminste behoud van de oppervlakte en de kwaliteit. Ook voor de habitatsoorten wordt tenminste behoud van verspreiding, omvang en kwaliteit van het leefgebied voor behoud van de populatie, nagestreefd.

Voor de betreffende vogelsoorten wordt gestreefd naar behoud van omvang en kwaliteit van het leefgebied. Voor de in ontwerp aangewezen vogelsoorten zijn de populaties van deze vogelsoorten genoemd die gezien de draagkracht van dit leefgebied kunnen voorkomen (zie Tabel 2). In deze tabel is ook aangegeven hoeveel vogels van de relevante soorten daadwerkelijk aanwezig zijn geweest in het gebied.

De instandhoudingsdoelen moeten richting geven aan het uit te voeren natuurbeheer- en beleid.

Beschermden waarden in en bij het plangebied

De te verhuren boten kunnen in het gehele gebied komen, met uitzondering van kleine of afgedamde watergangen. In praktijk zijn de boten het meest actief in het deel van de polder waar de routes zijn gelegen die op een meegegeven kaart staan aangegeven (zie Bijlage 2). Deze routes gaan meest over de makkelijker bevaarbare, grotere waterwegen.

In Bijlage 1 staat op een op een kaart globaal aangegeven waar de beschermde habitattypen liggen in het gebied en waar de belangrijkste moerasgebieden zijn te vinden (broedplaats van de Rietzanger). De kaart is gepubliceerd in VAN 'T VEER & HOOGEBOOM, 2008. De beschermde zomen en ruigten alsmede de overgangsvenen liggen vooral aan de rand van de agrarische percelen en binnen grotere moerascomplexen. Ze zijn verspreid over het gebied aangetroffen met een zwaartepunt in het midden en noorden van het Natura 2000 gebied. De Noordse woelmuis is verspreid in het gehele gebied vastgesteld. Het grootste potentiële habitat van de soort ligt in het moerasgebied in het midden van de oostelijke Eilandspolder (VAN 'T VEER & HOOGEBOOM, 2008).

Van de relevante vogelsoorten zijn Smient, Goudplevier en Wintertaling vanaf eind augustus of septem-

ber in het gebied aanwezig. Deze soorten zijn half april weer weggetrokken en de aantallen pieken laat in de herfst (SOVON). De aantallen van de niet broedende Meerkoet, Kievit en Grutto beginnen op te lopen vanaf juni/juli. Meerkoet en Kievit kunnen vanaf deze tijd tot april aanwezig zijn waarbij het weer (met name vorst en sneeuw) van groot belang is voor de aanwezige aantallen. De aantallen van deze soorten pieken laat in het najaar (september/oktober). Niet broedende Grutto's verdwijnen in augustus om weer terug te komen tussen eind februari en half april. Lepelaars kunnen ook tijdens het broedseizoen het gebied bezoeken. Deze soort is tussen september en eind februari niet te verwachten. Rietzanger verschijnt vanaf eind maart en verdwijnt in augustus/september.

Wintertaling, Smient en Meerkoet maken om te rusten en te foerageren gebruik van vrij smalle tot brede wateren. Smient en Meerkoet zijn (vooral 's nachts) ook te vinden op de graslandpercelen om te foerageren. Lepelaars maken vooral gebruik van de smallere watergangen om Stekelbaarsjes op te drijven en te vangen. Kievit en Goudplevier verblijven meest (ook vaak samen!) op open agrarische percelen om te rusten en te foerageren. Grutto's zijn veelal aanwezig op graslandpercelen en plas-drasgebieden. Rietzangers broeden in moerasgebied en rietkragen met overjarig riet (zie Bijlage 1).

3.2 Projectbeschrijving

3.2.1 Huidige situatie

Het bootverhuurbedrijf bestaat vanaf 1998 en bevindt zich momenteel op locatie Venbuurt 18 in een kleine 'binnenhaven' van De Rijk, buiten het Natura 2000 gebied. De boten liggen hier tevens aangemeerd. Om het Natura 2000-gebied te bereiken moeten de boten naar de overgang van Westeinde en de Rechtestraat

varen en daar onder de Rechtestraat doorgaan om het oostelijke deel van het gebied te bereiken (180 m.). Een andere mogelijkheid om het oostelijke deel van het Natura 2000-gebied te bereiken is door onder de Dorpsstraat (in Graft) door te varen (1500 m.).

Het westelijk deel van Natura 2000-gebied Eilandspolder wordt bereikt door onder de Groeneweg in Graft door te varen en na 1800 m. het gebied in te varen. Op deze route kan, door oostelijk te varen, ook de oostelijke Eilandspolder worden bereikt net noordelijk van Graft, onder de Globdijk (1600 m.).

In het dorpje Noordeinde, 600 meter noordelijk van Graft, is er de mogelijkheid van het westen naar het oosten of vice versa te gaan door onder het Noordeinde door te varen.

Het verhuurbedrijf heeft in totaal 16 boten in de verhuur waarvan er 13 geschikt zijn voor maximaal 6 pers. en 3 voor maximaal 8 personen. De 6-persoonsboten meten 4.8 meter en de 8-persoonsboten zijn 5.4 meter lang. De breedte van de boten is ongeveer 1,40 meter. Het vermogen is 700 watt en de boten zijn alleen voorzien van elektromotoren. De maximum snelheid is 6 km/per uur en de boten maken vrijwel geen geluid en produceren geen andere trillingen. De boten kunnen ongeveer 10 uur varen op een geheel geladen accu. De accu's worden geladen nabij de afmeerplaats van de boten. Maximaal kan dus tussen de 50 en 60 kilometer worden gevaren op een dag.

Verhuur van de boten vindt plaats van 1 april tot en met 30 oktober, het verhuurbedrijf gaat open om 9 uur en de boten moeten voor 18.00 worden teruggebracht. In juni, juli en augustus kan tot 20:00 uur worden doorgevaren. Er wordt niet 's nachts gevaren.

De boten worden vooral gebruikt door vakantie-gangers, dagjesmensen en bij personeelsuitjes e.d. De boten worden zonder schipper verhuurd, er is geen vaarbewijs nodig voor de boten. Onderweg kunnen boten alleen aanmeren bij de daarvoor aangewezen picknickplaatsen.

De boten maken per jaar ongeveer 50-70 vaardagen hetgeen neerkomt op een bezetting van ongeveer 30%. De maanden juli en augustus worden beschouwd als het hoogseizoen. De verhuur is sterk weersafhankelijk. Buiten het hoogseizoen worden de boten beduidend minder verhuurd.

De boten varen alleen in de Eilandspolder en blijven het grootste gedeelte van hun vaartijd binnen de begrenzing van het Natura 2000 gebied. Ze volgen meestal één van de drie routes die staan op een van te voren verstrekte routekaart (zie Bijlage 2). Er zijn twee kortere routes van ongeveer 2 uur varen en een langere met een vaartijd van ongeveer 5 uur (de Eilandspolderroute). De routes zijn gemarkeerd.

Bestaande aanlegkade en steiger op de nieuwe locatie aan de Rechtestraat 106

3.2.2 Werkzaamheden en plansituatie

De nieuwe verhuurlocatie aan de Rechtestraat en de afmeerlocatie van de boten ligt net buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied. De locatie ligt naast een parkeerplaats met daarnaast enkele vervallen schuurtjes. Er is reeds een kleine steiger en enkele afmeerpalen aanwezig op de locatie. De nieuwe locatie zal zoveel mogelijk onveranderd blijven. De verhuuractiviteit zal ter plaatse gebeuren vanuit een mobiele, verrijdbare, keet. De huidige aanlegkade zal gerenoveerd worden.

De boten worden op de nieuwe locatie op dezelfde wijze verhuurd als eerder en de verstrekte routekaarten zullen ook niet veranderen. Het is niet duidelijk of met de verplaatsing van het bedrijf de verhuurbezetting van de boten toe- of afneemt.

3.3 Effecten van het project

Door het verhuren van de boten kunnen verschillende negatieve effecten optreden in het Natura 2000-gebied. Deze effecten treden op tijdens het varen van de boten in het gebied.

Tabel 3.

Gevoeligheid van de relevante typen en soorten in Natura 2000-gebied Eilandspolder voor de verschillende storende factoren. Zie tekst

■ = niet gevoelig, ■ = gevoelig, ■ = zeer gevoelig, nvt = niet van toepassing, ? = niet voldoende informatie om hierover een uitspraak te doen.

storende factoren	Verstoring door geluid	Optische verstoring	Mechanische effecten
soorten			
Habitattypen			
H6430 'Ruigten en zomen'	nvt	■	■
H7140 'Overgangs- en trilvenen'	nvt	■	■
Vissen			
Bittervoorn	■	■	■
Kleine modderkruiper	■	■	■
Zoogdieren			
Noordse woelmuis	?	?	■
Vogels			
A034 Lepelaar-n	■	■	■
A050 Smient-n	■	■	■
A052 Wintertaling-n	■	■	?
A125 Meerkooit-n	■	■	?
A140 Goudplevier-n	■	■	■
A142 Kievit-n	■	■	?
A156 Grutto-n	■	■	?
A295 Rietzanger-b	■	■	?

3.3.1 Effecten bootverhuur

Verstoring door geluid

De boten zelf maken nauwelijks geluid maar de mensen die op de boten meevaren kunnen wel geluid maken dat dieren opschrikt. Deze verstoringbron treedt dan ook veelal op in interactie met optische verstoring.

Optische verstoring

Optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in de natuurlijke omgeving.

Mechanische effecten

Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. Mechanische verstoring in het beschreven project kunnen optreden door wervelingen rond de schroef van de boten of door golfslag veroorzaakt door de boten.

3.3.2 Bestaand gebruik

Het plan betreft voortzetten van bestaand gebruik met kleine wijzigingen. De effecten van het plan vallen daarom grotendeels samen met de effecten die nu optreden door het bestaand gebruik van het verhuurbedrijf aan de Venbuurt. Deze zijn beschreven in §3.3.1.

3.4 Gevoeligheid van de habitattypen en soorten

3.4.1 Algemeen

De gevoeligheid van een habitatype of soort voor een storende factor bepaalt of er negatieve gevolgen kunnen zijn voor dat type of die soort. In Tabel 3 is voor alle typen en soorten de gevoeligheid aangegeven voor de storende factoren. Hierbij is gebruik gemaakt van de 'Effectenindicator'¹.

In de tabel zijn de originele aanduidingen gezet, verderop in de toets wordt de eventuele beperkte werking van deze storende factoren besproken.

Voor de typen en soorten die gevoelig zijn voor een of meer factoren zouden er dus mogelijk negatieve gevolgen kunnen zijn van het project.

¹

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/effectenindicator.aspx>

3.5 Voortoets

Hieronder wordt eerst een globale toets uitgevoerd en aldus nagegaan of een vergunning nodig is op grond van artikel 19d lid 1 van de Natuurbeschermingswet 1998. Dit gebeurt aan de hand van de hoofdvraag in §2.4.1, of er een kans is op een significant negatief effect.

Gezien de aard van de plannen, de reikwijdte ervan, de grote overlap van de effecten van het project met bestaand gebruik, de optredende storende factoren en de gevoeligheid van de soorten daarvoor (§3.3 en §3.4), is het in dit stadium al duidelijk dat het plan geen significante gevolgen kan hebben voor de natuurlijke kenmerken van het gebied, oftewel de instandhoudingsdoelen ervan. Er is dus zeker geen significant negatief effect, maar mogelijk wel een negatief effect.

Daarom wordt hieronder verder gegaan met een Verslechteringstoets.

3.5.1 Conclusie

Omdat er geen kans is op een significant negatief effect, maar wel op een negatief effect is een verslechteringstoets nodig.

3.6 Verslechteringstoets

Bij de verslechteringstoets dient te worden nagegaan of een project, handeling of plan een kans met zich meebrengt op verslechtering van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten, dan wel dat deze een verstoring effect heeft op soorten. Indien geen significante verslechtering optreedt wordt een vergunning verleend. Wanneer geen significante verstoring optreedt is een vergunning niet noodzakelijk. Als de verslechtering of verstoring significant is wordt een vergunning geweigerd. De effecten van een plan of activiteit moeten altijd worden beoordeeld in het licht van de instandhoudingsdoelen. Aan de vergunning kunnen voorschriften of beperkingen zijn verbonden. Bij de afweziging of de verslechtering of verstoring onaanvaardbaar is, heeft het bevoegd gezag een grotere beleidsvrijheid dan wanneer de vergunningaanvraag via de passende beoordeling verloopt. Het bevoegd gezag kan rekening houden met de aanwezigheid van redenen van openbaar belang, de mogelijkheid om te compenseren en andere relevante overwegingen.

Bij een verslechteringstoets brengt de initiatiefnemer gedetailleerd in kaart wat de effecten (kunnen) zijn van de activiteit op de relevante natuurwaarden in het gebied en welke verzachtende (mitigerende) maatregelen hij van plan is te nemen.

3.7 Effectbeoordeling

In onderstaande paragrafen wordt per storende factor beschreven wat de gevolgen zijn voor de gevoelige of zeer gevoelige soorten en typen (zie Tabel 3) en of het hierbij om significante gevolgen gaat.

Daar waar effecten worden beschreven, worden de gevolgen alleen beschreven voor die habitattypen en die soorten die inderdaad op enige manier daarvan gevolgen zouden kunnen ondervinden (vgl. Tabel 3). De niet genoemde typen en soorten zijn wel degelijk meegenomen in de beoordeling of de effecten gevolgen daarvoor zouden kunnen hebben.

3.7.1 Geluid

Zoals eerder vermeld treedt geluid vooral op in samenhang met optische verstoring door pratende of schreeuwende mensen op de boten. De boten zelf maken zo weinig geluid dat dit niet van belang kan zijn.

Beperking effect

Lepelaar, Grutto, Rietzanger en de beide vissoorten zijn gevoelig voor geluid (en trillingen). De verstoring bron heeft een incidenteel karakter, het betreft gemiddeld 5-6 boten per dag verdeeld over drie te volgen routes. De verstoring treedt vooral op langs de bredere vaarroutes die zijn aangegeven op de meegeeven routekaart. Lepelaars worden in smallere wateren verwacht dan waar de boten varen en Grutto's maken vooral gebruik van graslandpercelen en plasraspercelen op enige afstand van de vaarroutes. Rietzangers zijn wel naast de vaarroutes te verwachten maar deze zullen hooguit ten tijde van de passage van een boot het riet dieper induiken en al weer snel terugkeren zonder sterk verstoord te zijn. Rietzangers worden vooral door permanente en luidere geluidsbronnen verstoord in hun zangactiviteit. Deze gebruiken ze om hun territoriumgrens aan te geven en (vooral 's nachts) een (overtrekkende) partner te lokken.

Voor de vissen geldt dat ze gevoelig zijn voor geluid onder water, het geluid wordt echter boven water geproduceerd en zal geen effect op de dieren hebben.

Er zal door de plannen niet veel veranderen ten opzichte van de huidige situatie omdat de boten op dezelfde wijze zullen worden verhuurd. Gezien de ligging van de nieuwe locatie op de grens van het oostelijk deel van de Eilandspolder wordt verwacht dat het oostelijke deel van het gebied iets meer zal worden bevaren bij de nieuwe plannen dan in de huidige situatie. Er zal iets minder vaaractiviteit zijn in het westelijk deel. De boten varen in de nieuwe situatie direct het oostelijke deel in en zullen veelal zo snel mogelijk dieper het gebied willen invaren. In de oude situatie was meer sprake van een keuze voor west of oost. Zoals gesteld is de Rietzanger de enige soort die mogelijk in zeer lichte mate verstoord kan worden

door geluid. Er wordt geen verandering van de mate van verstoring door geluid verwacht in het gebied voor deze soort omdat deze overal verspreid te verwachten is in overjarig riet. Het is wel mogelijk dat de plaats waar verstoring daadwerkelijk optreedt, iets verandert.

Gevolgen

Er kunnen geen negatieve gevolgen zijn voor de aantallen van de beschermde soorten in het Natura 2000-gebied door (extra) verstoring door geluid.

3.7.2 Optische verstoring

De verstoring door beweging en aanwezigheid van mensen en de boten gaat vaak samen met de hiervoor beschreven verstoring door geluid.

Beperking effect

De beide vissoorten, de Wintertaling en de beide habitattypen zijn gevoelig voor optische verstoring. Voor wat betreft de habitattypen gaat het dan om (permanente) schaduwwerking door een nieuw object. Hier- van is in dit project geen sprake.

Optische verstoring blijft hier beperkt tot de te volgen route door de boten. De topdrukke wat betreft de bootverhuur (in de zomermaanden) ligt buiten de tijd dat de Wintertaling van het gebied gebruik maakt (vooral vanaf september tot begin april). Deze soort wordt vooral verwacht in smallere wateren en kan hier ook goed naar uitwijken als geen gewinning aan de boten optreedt.

De beide soorten vis zullen afgeschrikt kunnen worden door de boten. Deze verstoring valt veelal samen met die van de beweging en de wervelingen van de bootschroef waarvoor de vissen ook zullen wegvluchten. De vissen zullen echter gemakkelijk kunnen uitwijken en slechts korte tijd worden verstoord.

Bij verstoring van (groepen) vogels die dicht bij de bootroute foerageren en/of rusten is de eerste ver-

storing op een dag het meest ingrijpend. De vogels vliegen op en gaan verder van de verstoringsbron vandaan zitten. Toenemende verstoringsdruk leidt dan hooguit tot het permanent op grotere afstand blijven van de vogels of, als de verstoringsbron een voor de vogels niet werkelijk bedreigende bron betreft, tot gewinning (KRIJGSVELD *ET AL.*, 2004 & 2008). Het is waarschijnlijk dat op dagen dat de fluisterboten varen (vaak met mooier weer) ook andere boten actief zijn in het gebied en het beschreven eerste verstoringsmoment ook plaats zal vinden zonder de verhuurde fluister- boten.

Voor wat veranderingen van optische verstoring betreft, geldt hetzelfde als voor verstoring door geluid. De beschermde én gevoelige waarden zijn verspreid in het gebied aan te treffen en de mate waarop de ver- storing plaatsvindt, zal niet veranderen. Hooguit zal de plaats waar verstoring optreedt iets wijzigen.

Gevolgen

Er kunnen geen negatieve gevolgen zijn voor de aantallen van de beschermde soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied door (extra) optische ver- storing.

3.7.3 Mechanische effecten

Al de beschermde waarden waarvoor de Eilandspolder zijn aangemeld, zijn gevoelig of zeer gevoelig voor mechanische effecten. Van een aantal vogelsoorten is dit niet bekend.

Beperking effect

In het geval van de boten speelt alleen een zeer beperkte extra golfslag en de werveling van de bootschroef een rol. Extra betreding van het gebied of beschadiging van oeverkanten door invarende boten is niet aan de orde omdat de boten niet buiten vaste plekken (mogen) aanmeren.

De beperkte boeggolf kan geen schade veroorzaken aan habitattypen, vogel- of muizennesten (Rietzanger en Noordse woelmuis) omdat de boten maximaal 5 km per uur kunnen varen en de daarbij geproduceerde boeggolf laag is, lager dan bijvoorbeeld golven bij harde wind of andere (motor-) boten. Andere vogelsoorten dan Rietzanger zullen ook niet worden beïnvloed omdat ze op het land actief zijn of kunnen zwemmen. Hetzelfde geldt voor vissen.

De beschermde vissoorten kunnen naar verwachting goed uitwijken voor de scheepschroef en daarvan geen hinder ondervinden. Deze soorten zijn slechts gedeeltelijk vrij zwemmend en bevinden zich meestal in de oeverkanten en dicht- bij de bodem (kleine modderkruiper). De

Oostelijke deel van de Eilandspolder

paaiplaatsen van beide soorten bevindt zich ook dichtbij de overkanten waar de boten niet of weinig komen.

Voor wat veranderingen van mechanische effecten betreft, geldt hetzelfde als voor eerder beschreven verstoringbronnen.

Gevolgen

Er kunnen geen negatieve gevolgen zijn voor de aantallen van de beschermde soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied door (extra) mechanische effecten.

3.7.4 Conclusie verslechteringstoets

Wegens het beperkte negatieve effect op enkele relevante soorten en/of typen waarvoor het Natura 2000-gebied Eilandspolder is aangewezen, zullen er geen significant negatieve gevolgen zijn voor het Natura 2000-gebied als gevolg van de verhuur van de fluisterboten. De verplaatsing van deze activiteit zal mogelijk een kleine verschuiving van verstoring teweeg brengen omdat het oostelijke deel van het gebied wat meer gaat worden bezocht en het westelijk deel minder. De mate van verstoring zal niet veranderen omdat de boten op dezelfde wijze worden verhuurd. Verplaatsing van de activiteit zal dan ook niet leiden tot extra negatieve gevolgen voor het gebied.

3.7.5 Cumulatieve effecten

Er zijn geen andere plannen en projecten bekend die spelen in en bij Natura 2000-gebied naam, die in combinatie met dit project, kunnen leiden tot significant negatieve effecten.

3.8 Conclusie

Er worden geen extra negatieve gevolgen verwacht van de verplaatsing van de fluisterbotenverhuur voor de instandhoudingdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Eilandspolder. Voor de verplaatsing van het verhuurbedrijf is geen vergunning nodig in het kader van de NB-wet 1998.

4 Samenvatting van de conclusies en aanbevelingen

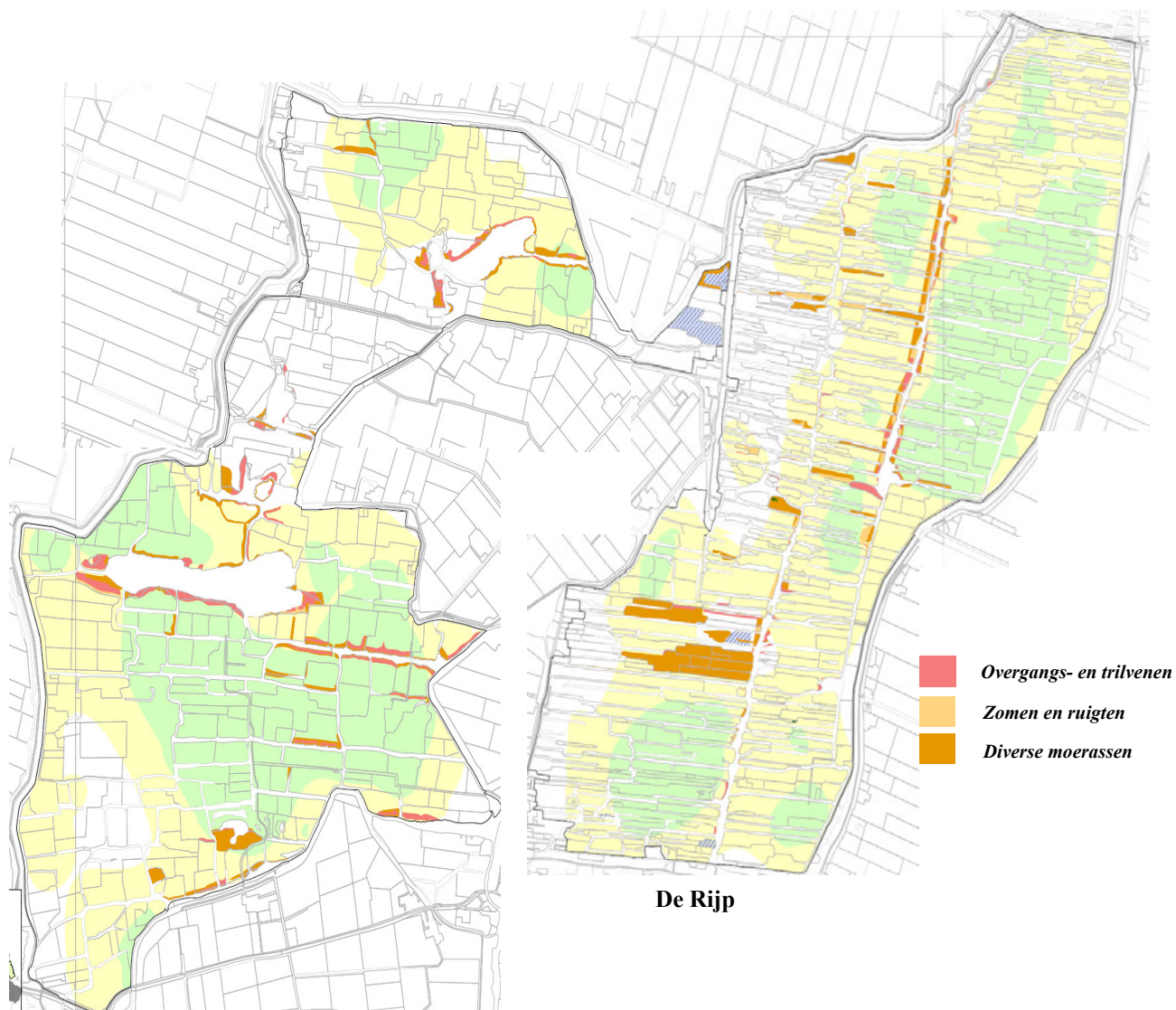
- ♣ Het verhuren van de 16 fluisterboten leidt tot beperkte negatieve gevolgen voor het Natura 2000-gebied Eilandspolder. Deze zijn niet significant negatief voor de instandhoudingsdoelen van het gebied.
- ♣ Omdat het beschreven project alleen verplaatsing van de verhuurlocatie betreft vallen de negatieve effecten van het project grotendeels samen met bestaand gebruik. Er worden geen extra negatieve gevolgen verwacht van deze verplaatsing
- ♣ Er wordt een kleine verschuiving van effecten verwacht omdat vaaractiviteiten mogelijk iets meer verplaatsen naar het oostelijke deel van het gebied.
- ♣ Omdat beschermde én gevoelige waarden verspreid in de gehele Eilandspolder voorkomen zal bovengenoemde verschuiving niet tot extra verstoring leiden.
- ♣ Voor de verplaatsing van het verhuurbedrijf is geen vergunning nodig in het kader van de NB-wet 1998.
- ♣ Het wordt aanbevolen het bestaande gebruik van de verhuur van de 16 fluisterboten te regelen in het beheerplan dat zal worden opgesteld voor Natura 2000-gebied Eilandspolder.

5 Literatuur

- BEER, R. DE, 2012 (IN PREP). *Rechtestraat 106, toetsing in het kader van de Flora- en faunawet*. Van der Goes en Groot, Alkmaar.
- GIES, T.J.A., H. VAN DOBBEN & A. BLEEKER, 2006. *Onderbouwing significant effect depositie op natuurgebieden. Een onderzoek naar de wijze waarop in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn getoetst kan worden of vergunningverlening niet kan leiden tot significante negatieve effecten op de natuur*. Alterra-rapport eindconcept 28 april 2006.
- JANSSEN, J.A.M. & J.H.J. SCHAMINÉE, 2003. *Europese natuur in Nederland. Habitattypen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- JANSSEN, J.A.M. & J.H.J. SCHAMINÉE, 2004. *Europese natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- KRIGSVELD, K.L., S.M.J. VAN LIESHOUT, J. VAN DER WINDEN & S. DIRKSEN, 2004. *Verstoringsgevoeligheid van vogels. Literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie*. Bureau Waardenburg bv, Vogelbescherming Nederland.
- KRIGSVELD, K.L., R.R. SMITS & J. VAN DER WINDEN, 2008. *Verstoringsgevoeligheid van vogels. Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie*. Bureau Waardenburg bv, Vogelbescherming Nederland.
- MINISTER VAN LNV, 2006a. *Natuurbeschermingswet 1998; bestaand gebruik en vergelijking implementatie andere lidstaten*. Brief d.d. 1 september 2006, kenmerk TRCJZ/2006/2808.
- MINISTER VAN LNV, 2006b. *Concept-Alterrarapport 'onderbouwing significant effect ammoniakdepositie op natuurgebieden'* Brief d.d. 14 september 2006, kenmerk DN. 2006/2776.
- MINISTERIE VAN LNV, 2005. *Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998*. Versie september 2005. Ministerie van LNV, Den Haag.
- MOLENAAR, J.G. DE, 2003. *Lichtbelasting. Overzicht van de effecten op mens en dier*. Alterra-rapport 778, Alterra, Research Instituut voor de Groene Ruimte, Wageningen.
- NEUMANN, F. & H.E. WOLDENDORP (RED.), 2003. *Praktijkboek Habitattoets. Praktische leidraad voor de toepassing van natuurbeschermingswetgeving bij projecten in Nederland en Vlaanderen*. Sdu Uitgevers, Den Haag.
- ROOMEN, M.W.J. VAN, A. BOELE, M.J.T. VAN DER WEIDE, E.A.J. VAN WINDEN & D. ZOETEBIER, 2000. *Belangrijke vogelgebieden in Nederland, 1993-97. Actueel overzicht van Europese vogelwaarden in aangewezen en aan te wijzen speciale beschermingszones en andere belangrijke gebieden*. SOVON-informatierapport 2000/01. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- STEUNPUNT NATURA 2000. *Leidraad bepaling significantie, nadere uitleg van het begrip 'significante gevolgen' uit de Natuurbeschermingswet*. versie 27 mei 2010.
- TEAM NATUUR EN LANDBOUW VAN STICHTING NATUUR EN MILIEU, 2004. *Te veel van het goede. Stikstofneerslag op Habitatrichtlijngebieden*. Netwerk van 12 provinciale Milieufederaties en de Stichting Natuur en Milieu.
- WINK, P., 2004. *Jurisprudentie habitatrichtlijn. Artikel 6, tweede lid, Habitatrichtlijn*. Meurs Juristen Nieuwsbrief 2(1): 3-4.

Bijlage 1. Ligging habitattypen en moerasland in de Eilandspolder

Bijlage 2. Aangeboden vaarroutes in de Eilandspolder

